

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Prima pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

I

missis diebus festiuis. Cantatur quidem in missa vt eadem exultatione fiat sacratę hostię missio. qua missio in carnem diuini verbi facta est. Cantatur autem solis diebus festiuis. quia hoc canticum est exultationis et gaudii. Rogemus ergo deum ꝛ.

De secundo euangelio in natiuitate domini Introductio sermonis decimi.

Pastores loquebantur adinuicem: transeamus vsq; Bethleem et videamus hoc verbum quod factum est ꝛ. Lucę secundo capitulo. Oriente sole et apparente aurora. videmus aues cęli cantando exultare. Et cum legeretur nobis euangelium missę nocturnę audiuimus supernos spiritus nouo cantico exultasse. atq; veri luminis ortum magno gaudio nunciasse pastoribus. Et quia iam fit vigilia matutina cum angelis exultemus cum pastoribus properemus. vt videamus verbum caro factum. Quomiam autem predicatoribus hodie cupiunt ostendere nobis verbum hoc quod factus est dominus. ideo ad matrem virginem recurramus. conseruantem et conferentem de singulis in corde suo. vt ipsa nobis aliquid reuelare dignetur. tante sollemnitati congruum quod vestre fraternitati denunciem. quod vt fiat. demulceamus pijs aures virgineas angelica salutacione dicentes. Ave Maria gracia p. ꝛ.

Prima pars

Pastores loquebantur adinuicem. transeamus vsq; Bethleem et cęta. Si huius rei nouitas euangelizata pastoribus. illis fuisset Atheniensibus nunciata: qui ad nihil aliud vacabāt. nisi aut dicere. aut audire aliquid noui. vt scribitur Actuum deumoseptimo capitulo. puto qd hoc nouum omnium nouorum nouissimum reputassent. et canticum nouum domino decantassent. quia mirabilia fecit. sed pastoribus hoc fuit nunciatum. vt non solum nouitas sit in facto. verum et mirabile appareat sacramentum. qd animal homo in consideratione. tam eximie suspēditur nouitatis: In hoc igitur euangelio vbi saluatoris nostri natiuitas diligentis examinatione perquiritur a pastoribus. fit mentio de tribus premititur enim sollicita inquisitio veritatis. consequenter additur inaudite admiratio nouitatis ibi: et omnes qui audierunt Deinde postponitur deuota ingressio deitatis. ibi: reuersi sunt pastores. In prima parte euangelii que nobis insinuat sollicitam inquisitionem pastorum. de veritate illis ab angelo nunciata

Sermo

quatuor tanguntur. Primum est mutua allocutio. unde dicitur
pastores loquebantur adinuicem: Descendentibus enim angelis
ab eis in celum. tunc mutuo loquebantur. exhortantes seipfos
ad iter. vel consulentes quid agendum esset. et admirantes super
tanta visione. Et attendendum quod nihil responderunt pastores
angelis. sed illis abeuntibus primo ad semuicem loqui ceperunt
quia delectabantur suauitate celestis cantus. erant enim in extra
si mentis propter immensam claritatem. et timore quidam eos pos
sidebat. ut cum angelis loqui non possent. Deinde ponitur quod
loquebantur ibi: transeamus usque Bethlem. Et bene dicitur in
seamus. quia erat parua via: et videamus hoc verbum Exodi
tercio. Vade et videbo visionem hanc magnam: vere magna
visio: videre gloriam eius. quasi unigeniti. qui verbum caro factus
est. Nota quomodo correspondent vltima primis. quom
am in veteri testamento ordinavit christus pastores sue dispensa
tionis ministros: Moyse enim pascenti gregez: apparuit in flamma
ma ignis de rubo. Exodi. tercio. Et nunc pastoribus figurate
natiuitatis in flamma rubi ardentis annunciat veritatem. C
Deinde dicit: quod factus est non ab homine: sed a deo: quod
fecit dominus Ysaie nono. Verbum abbreviatum faciet dominus
super terram: et ostendit nobis eius ostensionem desiderabat
Dauid dicens. Ostende nobis domine misericordiam tuam: et
salutare tuum da nobis. Et nota quod tria dicuntur hic de hoc ver
bo diuino admiratione digna. diuinum enim verbum non ter
mino concluditur cum totum ubique sit: et tamen hic de se di
citur hoc verbum. vltimus cum dicat articulus fidei. hoc verbum
est genitum non factum. tamen hic dicitur: quod factus est: quod
fecit dominus. Rursum hoc verbum absconditum est nobis:
cum dicatur Ysaie quadragesimo quinto capitulo. Ne tu es de
us absconditus: tamen hic dicitur: et ostendit nobis: que om
nia diuino verbo congruunt: ex eo quod ipsum caro factum est.
Sed illa expositio est iuxta subtiliorem intellectum. Communi
orem igitur adhibeamus intelligentiam: videamus: hoc ver
bum id est mutueamur rem recitatione dignam: quod factus est
nouiter. quia fuit a seculis maledictus: sed non a quocumque ita a
ctum: sed dominus fecit: propter nostram redemptionem et su
um honorem: et ostendit nobis: id est reuelauit nobis. D
Secundo ponitur accelerata profectio: venerunt festinantes. nul
la mora prepedita. secundo Regum duodecimo: transferunt fe
stinanter. Nota quod festinanter iuerunt et vehementer videndi de

I

siderio infantem natum. ita ut tarde videretur eis illuc posse ac
cedere. immutauerat enim eos totos celestis illa visio: et ideo fe
stinabant cum psalmista dicentes. Cucurri in siti. sitiuit anima
mea ad deum fontem viuum. quando veniam et apparebo ante
faciem domini. Et nos fratres karissimi festinemus ingredi in il
lud diuersorium in quo iacet puer Emanuel. vnde Hebreorum
quarto. festinemus ingredi in requiem illam. et interrogemus
pastores. quem vidistis pastores dicite annunciate nobis in ter
ris quis apparuit et illi respondebunt. Natum vidimus et cho
ros angelorum. collaudantes deum. **E** Tercio ponitur
matris inuentio. dicit enim. et inuenerunt Mariam. beatus q
eam inuenerit. quoniam ipsa dicit Prouerborum de dmo capi
tulo. Qui me inuenerit: inueniet vitam et hauriet salutem a do
mino In quo morale documentum. attende quoniam qui vult
christum inuenire. primo ad matrem recurrat: Hebreorum secu
do. Accedamus cum fiducia ad thronum glorie eius: Ioseph
qui virgini exhibebat ministerium: et infantem positum in pre
sepio: ita reppererunt ut illis angelus dixerat. Quarto ponit
ur inaudite rei firma cognitio: videntes autem: Psalmista. Si
cut audiuius sic et vidimus in ciuitate domini virtutum: cog
nouerunt: esse verum: quod dictum erat illis de puero hoc:
Dictum enim erat illis eum esse saluatorem: qui est christus do
minus: Et attende deuotam fidem pastorum. quoniam credide
runt eum esse christum. non visis potentibus signis vnde Ecce
hast. tricesimo sexto. innoua signa et immuta mirabilia sed viden
tes pauperem matrem ministrare. experte vagientem paruuluz
locum humilem contrariis signis opinioni hominum eum cog
nouerunt esse christum. et velut deum adorauerunt. Aduerte
ep euangelista mutauit etatis vocabulum. quem enim primo di
xerat infantem. nunc appellat puerum: cum tamen puericie et
tas non incipiat circa secundum septennium. quod ideo facit.
euangelista: ut ostendat eum esse deum. quia sua incomprehen
sibili eternitate omnia tempora etatum continet et transcendit:
Psalmista. Tu autem idem ipse es a anni tui non deficient.

Secunda pars:

F

Secundo enim cum dicitur et om
nes qui audierunt tangit admiratio inaudite nouitate